

Kulturrejse til Preussen og Weimar

Murens fald åbnede Berlin, nu er det tid til, at vi også genopdager det nordlige Tyskland – det gamle Preussen-som vi i århundreder har haft et skæbnefællesskab med. Historisk, kulturelt og politisk.

På rejsen skal vi opleve kernen af Preussen i Frederik den Stores residensstad Potsdam, der gemmer på Europas største parklandskab af smukke slotte. Potsdam er preussisk disciplin og orden i stram og storslået barok, men det er også sarte rokokslotte og noget af den fineste romantisk havekunst, man kan finde i Nordeuropa. Vi skal møde ophavsstederne for religiøse forandringer i reformationsbyen Wittenberg; på borgen Wartburg, hvor Luther opholdt sig; og i Halle – fødebyen for den pietisme, der også har sat sit afgørende præg på dansk mentalitet. Og vi skal besøge den tyske romantiks afgørende centrum i Goethe og Schillers Weimar, der også blev byen, hvor det demokratiske Tyskland kom til verden efter Første Verdenskrig. Turen slutter i Berlin: I 300 år hovedstaden for det mægtige Preussiske rige, og i dag en europæisk kulturby af første klasse.

Verdenskrigen skabte et hul i vores erindring, da Preussen blev fortrængt fra vores kulturelle hukommelse. Med murens fald har vi atter fået adgang til en del af den europæiske historie og kultur, der har betydet så meget for Tyskland og for os.

- Startdato: 27. maj 2012
- Slutdato: 5. juni 2012
- Varighed: 10 dage
- Pris: 9.995 kr.
- Tillæg for eneværelse: 1.495 kr.
- Rejseledere: Claus Christoffersen
- Pladser: Kun 1 pladser tilbage

Program

- Dag 1 Rejsedag
Afrejse fra København til Potsdam med tog fra Københavns Hovedbanegård 7:45, der ankommer til Berlin Hauptbahnhof ud på eftermiddagen. Fra Berlin bliver vi i bus kørt til hotellet i Potsdam. Efter aftensmiddagen går vi en lille bytur i Potsdam.
- Dag 2 Potsdams parklandskab og Sanssouci
Formiddag: Potsdam udgør Europas største parklandskab med slotte og er på Unescos verdensarvsliste. Med udgangspunkt fra Frederik den Stores smukke rokokko-slot Sanssoui går vi en tur i den meget fascinerende park, der både indeholder elementer af barok og engelsk havestil. Derefter går vi forbi Friedenskirche, der på kongens ordre opføres i italiensk basilikastil – med forlæg i den romerske kirke San Clemente- og ned til Potsdam by, hvor vi spiser frokost.
Eftermiddag: Vi fortsætter turen i den del af slotsparken, hvor slottet Charlottenhof ligger. Charlottenhof er tegnet af den store tyske arkitekt Schinkel, og parklandskabet omkring slottet er anlagt som et italiensk landskab – det er umådelig smukt og et hovedværk i tysk klassicistisk romantik. Fra dette landskab fortsætter vi til det store – og mere bastante – barokslot Neues Palais, som Frederik den Store lader bygge i midten af 1700-tallet som et mere magtfuldt modstykke til det intime Sanssouci.
- Dag 3 Pfaueninsel, Babelsberg, Jagtslottet Stern og Einstein-tårnet
Formiddag: Vi kører til Pfaueninsel, der er en lille ø lidt uden for Potsdam i floden Havel. Øen er anlagt som et stort, meget bedårende romantisk landskab, og indeholder bl.a. et slot, der er bygget som en ruin og som indeholder et meget charmerende Haiti-rum. Den preussiske kongefamilie, Hohenzollerne, ophørte med at benytte slottet i 1840, og det står derfor i dag nøjagtig som da det sidst blev benyttet for 170 år siden. Efter besøget på slottet spiser vi frokost ved floden og skoven.
Eftermiddag: Vi kører til Babelsberg, der dels er navnet på et slot bygget i nygotisk stil i midten af 1800-tallet, dels den by, hvor UFA-studierne var placeret, og hvor den tysk filmindustri voksede op i begyndelsen af 1900-tallet. Derefter kører vi forbi Soldaterkongens spartanske jagtslot Stern, for at ende i Caputh. I Caputh besøger vi slottet, der er et tidligt barokslot, som den danske konge Frederik IV besøgte i 1709, og som ligger meget smukt ved floden Havel. Caputh indeholder desuden Albert Einsteins sommerhus, som er det eneste bevarede mindsted for Einstein i Tyskland.

- Dag 4 Dessau og Wittenberg
Vi forlader Potsdam og kører først til Wittenberg, der jo har en helt central betydning for Reformationen. Det er en smuk og overskuelig by med et meget stort reformationsmuseum og med den kirke på hvis dør, Luther i 1517 opslog sine teser mod afladshandelen.. Efter at have spist frokost kører vi videre til Dessau, hvor vi besøger den berømte Bauhausskole, og derefter videre til Halle, hvor vi spiser aftensmad. Fordi der både er frokost og middag idag, indgår frokost og middagsmad ikke d. 1. juni.
- Dag 5 Halle: Händels fødeby og pietismens centrum
Halle er en over 1200 år gammel by og på mange måder et kulturcentrum. Den store tyske komponist Händel er født i byen, men derudover spiller Halle en stor rolle for Preussens og Tysklands religiøse, politiske og videnskabelige liv. Det er i Halle, at pietismen får sit centrum, og især i 1700-tallet bliver pietismen af afgørende betydning for den preussiske mentalitet – og i øvrigt også i en vis grad for Danmarks. Og det er ved universitet i Halle, at økonomi og forvaltning bliver et videnskabeligt studium, hvilket bliver helt centralt for etableringen af Preussen som den stærkeste europæiske stat.
Formiddag: I sammenligning med de fleste andre tyske byer kom Halle relativt ubeskadiget ud af Anden Verdenskrig, og formiddagen bruger vi derfor til en tur rundt i den gamle bykerne, hvor vi bl.a. besøger Händels fødested, der i dag er museum for den store komponist, og byens gamle borg, Moritzburg, hvor der i dag er et meget fint kunstmuseum med en stor samling af bl.a. Brücke-malerne, deriblandt Emil Nolde.
Eftermiddag: Efter at have spist frokost fortsætter vi byturen og besøger bl.a. de Franckeske Institutioner, der var pietismens åndelige og praktiske centrum: Fra slutningen af 1600-tallet blev der her etableret skoler, vajsenhuse, apoteker, biblioteker og sociale institutioner.
- Dag 6 Wartburg og Weimar
Formiddag: Vi forlader Halle og kører til slottet Wartburg, hvor Luther opholdt sig i 1520-21. Slottet spiller desuden en stor rolle for den romantiske og nationale bevægelse i 1800-tallet – en bevægelse, der i sidste ende fører til Tysklands samling.
Eftermiddag: Vi går en bytur i Weimar og derefter er resten af dagen til fri disposition.
- Dag 7 Weimar
Weimar er en gammel residensstad for fyrstedømmet Weimar og bliver omkring år 1800 centrum for den tyske romantik, hvor de helt store figurer Goethe og Schiller i længere tid opholder sig i byen. Derudover er Weimar kendt for stedet, hvor den Tyskland får sin første demokratiske forfatning efter Første Verdenskrig, hvilket jo som bekendt fører til Weimar-republikken.
Formiddag: Vi besøger det gamle Residenzschloss, der indeholder et fint kunstmuseum med en meget omfattende samling af maleren Cranach, bl.a. hans berømte maleri af Luther som Junker Jörg.
Eftermiddag: Frokost og derefter byrundtur i romantikkens Weimar, hvor vi bl.a. besøger Goethes hus.
- Dag 8 König Wusterhausen og Berlin
Formiddag: Vi forlader Weimar og kører til Berlin. Undervejs besøger vi Soldaterkongens(1688-1740) jagtslot Wusterhausen. Det var fra dette relativt spartanske slot, at han styrede Preussen gennem hans såkaldte "Tobakskollegium": Et kongeligt råd, hvor der herskede en grov tone og man røg meget tobak.
Eftermiddag: Efter indkvartering er eftermiddagen til fri disposition. Fordi der imorgen vil være både frokost og aftensmad, er der idag ikke indlagt hverken frokost eller aftensmad.
- Dag 9 Berlin
Formiddag: Vi starter dagen med et besøg i Rigsdagskuplen, hvorefter vi går gennem Brandenburger Tor og op lad Unter den Linden, hvor Frederik den Stores Preussen udfolder sig i alt sin pragt.
Eftermiddag: Efter at have indtaget frokost i kvarteret omkring Berliner Dom, tager vi til Spandauer Vorstadt, der er det gamle jødiske kvarter med Berlins ældste jødiske begravelsesplads og den store Neue Synagoge. I dag er Spandauer Vorstadt et meget trendy kvarter og vi besøger bl.a. Hackesche Höfe, der består af en lang række baggårde i fineste jugendstil med restauranter, forretninger og biograf. Vi spiser afskedsmiddag på restaurant Hackesche Hof.
- Dag 10 Hjemrejse
Vi kører med bus fra hotellet i tide til at nå toget, der afgår fra Berlin Hauptbahnhof kl. 11:26.

Hvad er inkluderet?

Tog fra København/Berlin/København, bus rundt i Tyskland. Ophold på tre- og firestjernede hoteller. Halv pension, dvs. morgenmad på hotellet. Middage og frokoster som beskrevet i programmet.

Ovenstående program (med forbehold for ændringer) med ekspertrejseseleder. Adgang til alle seværdigheder. I visse

tilfælde omvisninger ved lokale guider, men altid faglig introduktion ved rejselederen.